

Euroopa Liidu määrus suurendab poliitilist ebavõrdsust

10.oktoobril jõustuva “Reklaamiseaduse ja isikuandmete kaitse seaduse muutmise seaduse eelnõu (EL määruse rakendamine, poliitreklaami läbipaistvus)” eesmärk võib olla mõistetav, kuid toob kaasa erinevatele osapooltele palju kohustusi. Väidetavalt tõusevad seetõttu poliitreklaami hinnad kuni 20 protsenti.

Määrust rakendava seaduseelnõu seletuskirjas on selgelt öeldud, et reklaamihinna kallinemise tagajärjel võib tekkida oht, et poliitreklaam muutub rahaliselt kättesaamatumaks väiksematele poliitikas osalejatele ja üksikkandidaatidele. Proportsionaalselt enam puudutavad määruse nõuded kohalikel valimistel kandideerijaid, kuna seal on valimiskampaaniad rohkem individipõhised ja tihti kandideeritakse valimisliitude nimekirjas.

Määrusega ei muudeta poliitkampaaniate korraldamist ja rahastamist reguleerivaid norme. Kuid arvestades Eesti riigis erakondade jaoks kehtivaid rahastamise põhimõtteid ja valimiste korraldust, muutub olukord määruks sisalduvate nõuete tõttu väiksemate organisatsioonide jaoks veelgi ebavõrdsemaks.

Vabaerakond Aru Pähe on seisukohal, et poliitilist konkurentsi peab avama ja tagama suurema võrdsuse.

Euroopa Liidu määruse valguses on vaja kiiremas korras astuda riigi siseselt kolm kiiret sammu:

1. Kõigile nimekirjadele, olenemata suurusest peab tagama võrdsed võimalused oma poliitiliste seisukohtade edastamiseks valimiste eelselt Eesti Rahvusringhäälingus.
2. Riigikogu ja Euroopa Parlamendi valimistel on vaja muuta organisatsioonidele määratud kautsjoni tasumise korda. Kautsjoni suurus peab olema proportsioonis erakonnale antava riigi toetusega.
3. Poliitilise konkurentsi avamiseks on vaja langetada valimiskünnist.

Rõhutame, et välja pakutud muudatused ei too kaasa riigile lisakulutusi.

Vabaerakond Aru Pähe juhatus 25.05.2025